

MÖNSTERÅS KOMMUN

BUDGET 2018

Ekonomisk flerårsplan 2019-2020

Innehållsförteckning

Inledning.....	2
Årets budgetprocess.....	2
Ekonomiska förutsättningar	2
Omvärldsanalys.....	3
Arbetsmarknad och lönebildning	3
Kommunernas ekonomi	3
Vårpropositionen.....	4
Skatteunderlag.....	4
Befolkningsutveckling	5
Skattesats/utdebitering.....	6
Balanskrav.....	6
Resultatutjämningsreserv.....	6
Lån och borgen.....	6
Låneskuld.....	6
Borgensåtaganden.....	6
Målstyrning	7
Finansiella mål	7
Övergripande verksamhetsmål.....	7
Riktade övergripande verksamhetsmål	8
Uppdrag.....	9
Övergripande uppdrag.....	9
Riktade uppdrag	9
Budgetförutsättningar	11
Övergripande	11
Verksamhetens nettokostnader	11
Lönekostnader	11
Avskrivningar	12
Utökning av verksamheternas ramar	12
Driftbudget 2018	13
Budget 2018, med justeringar	13
Budget 2018 med ekonomisk flerårsplan 2019 och 2020	14
Resultatmål.....	14
Investeringsbudget.....	15

Inledning

Enligt kommunallagen ska alla kommuner upprätta en budget för kommande kalenderår (budgetår). Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret. Av planen ska det framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut.

Budgeten ska innehålla mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning, både för verksamheten och för ekonomin. Vidare ska budgeten innehålla en plan för ekonomin för en 3-årsperiod där budgetåret är periodens första år.

Årets budgetprocess

Arbetet med budget och ekonomisk flerårsplan görs i enlighet med den budgetprocess som infördes i Mönsterås kommun under 2006 års budgetarbete. Denna innebär att kommunfullmäktige beslutar om nämndernas ramar i juni året före budgetåret och att nämnderna gör detaljbudget mellan juli och oktober.

Budgetarbetet inleddes i mars 2017 med en ekonomidag. Under ekonomidagen deltog nämndernas och kommunfullmäktiges presidier, förvaltningschefer samt ekonomer. Dagen inleddes med en omvärldsanalys av Sofia Frändberg på Kommuninvest.

Respektive förvaltning presenterade föregående års resultat, nuläge för innevarande år, förutsättningar och utmaningar inför de kommande åren, benchmarking med andra kommuner, eventuella investeringsbehov samt målarbete.

Efter ekonomidagen valde Budgetberedningen (KSAU) att bjuda in de stora förvaltningarna för att presentera sina verksamheter och dess utmaningar i mer detalj. Detta skedde under mars och april 2017.

Parallellt med detta arbetade Budgetberedningen med mål, uppdrag, investeringsbudget, finansiella förutsättningar utifrån skatteunderlagsprognos, prognos för löneutvecklingen etc. Budgetberedningen har vägt förvaltningarnas förslag mot de förutsättningar som skatteunderlaget medger.

Budgetberedningen lägger i slutet av maj fram ett budgetförslag som behandlas av kommunstyrelsen och som förväntas fastställas av kommunfullmäktige i mitten av juni.

Det budgetbeslut som tas av kommunfullmäktige i juni innehåller nämndernas ramar för driftbudget, investeringsbudget, finansiella mål, verksamhetsmål, uppdrag och skattesats samt eventuell nyupplåning.

Under hösten görs en avstämning mot budgetpropositionen, skatteunderlagsprognos och andra förändrade yttre förutsättningar av större karaktär. Eventuella revideringar redovisas i en budgetrapport, som fastställs av kommunfullmäktige i december. I budgetrapporten finns även nämndernas detaljbudgetar med texter och mål redovisade.

Kommunens taxor beslutas av kommunfullmäktige i november för att träda ikraft vid årsskiftet.

Ekonomiska förutsättningar

Mönsterås kommun har en god ekonomisk ställning och det positiva resultatet för 2016 har ytterligare förbättrat ekonomin. Resultaten för kommunen har varit positiva under lång tid och det finns därmed inget balanskravsresultat att hantera.

En viktig förutsättning för att skapa god ekonomisk hushållning är att det finns en balans mellan löpande intäkter och löpande kostnader. Verksamhetens nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och statsbidrag.

Under 2016 ökade Mönsterås kommuns nettokostnader med 3,4 % jämfört med 2015. Skatteintäkter och statsbidrag ökade mer men beror delvis på tillfälliga anslag. Ökningen av kommunens kostnader, skatteintäkter och statsbidrag var ännu större mellan 2014 och 2015. Ökningarna beror till stor del på riktade statsbidrag som kommunen erhållit för att klara av den rådande flyktingsituationen.

Omvärldsanalys

Tillväxten i den svenska ekonomin är för närvarande stark, med kraftig sysselsättningsökning och god tillväxt i skatteunderlaget. Högkonjunkturen gör att det är svårt att hitta arbetskraft med rätt kompetens, särskilt inom den offentliga sektorn. Bristen på arbetskraft gör att lönerna för vissa yrkeskategorier pressas upp, liksom kostnaderna för till exempel hyrpersonal.

Högkonjunkturen förväntas öka ytterligare under 2018 för att sedan avstanna och återgå till ett mer normalt konjunkturellt tillstånd under 2019-2020. Detta innebär att sysselsättningen förväntas stagnera och att skatteunderlaget utvecklas svagare.

Arbetsmarknad och lönebildning

Med anledning av den kraftiga befolkningsökningen i Sverige de senaste åren har bland annat antalet anställda lärare, förskollärare, sjuksköterskor och socialsekreterare ökat kraftigt. Trots den stora befolkningsökningen råder det brist på arbetskraft inom många områden och den offentliga sektorn har svårt att rekrytera personal med efterfrågad kompetens.

Under 2016 ökade antalet arbetade timmar snabbare än arbetskraftsutbudet, vilket innebar att arbetslösheten sjönk. Fortfarande finns det dock stora skillnader mellan olika grupper på arbetsmarknaden. Arbetslösheten hos inrikes födda i åldern 20-64 år uppgick under första kvartalet 2017 till drygt 4 procent. Motsvarande siffra för utrikes födda var drygt 15 procent.

Arbetslösheten för inrikes födda och andra väletablerade på arbetsmarknaden kan inte sjunka mycket lägre utan att arbetsmarknaden överhettas, vilket på några års sikt kan begränsa den ekonomiska tillväxten. Denna effekt skulle dock kunna begränsas genom ökad integration av nyanlända samt genom kompetenshöjning av de med otillräcklig utbildning.

Löneökningstakten under 2016 var lägre än vad som tidigare varit normalt i ett liknande konjunkturelläge. Förhandlingarna i 2017-års lönerrevision har avslutats och ”märket” hamnade på 2,2 % för 2017 och på liknande

nivåer för de kommande två åren. SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) gör dock bedömningen att löneökningarna inom den offentliga sektorn kommer bli betydligt högre än ”märket”. Detta med anledning av den tilltagande bristen på arbetskraft inom många av de kommunala yrkeskategorierna.

Prognosindikatorer (procentuell förändring)	2016	2017	2018	2019	2020
BNP	3,3	2,8	2,1	1,4	1,7
Arbetslöshet (relativ)	6,9	6,3	6,1	6,2	6,5
Löneutveckling	3,3	3,1	3,1	3,4	3,4
KPI	1,0	1,7	2,0	2,6	2,7
Reporänta (31/12)	-0,5	-0,5	-0,25	i.u.	i.u.

Tabell 1: Prognosindikatorer 2016-2020. Källa: SKL

Kommunernas ekonomi

De svenska kommunernas resultat för 2016 var ett av de starkaste någonsin, detta trots att kostnaderna ökade ovanligt kraftigt. Befolkningen i Sverige växer, särskilt i yngre och äldre åldrar, vilket gör att kommunernas kostnader för välfärd har ökat. De senaste årens befolkningsökningar har inneburit tre gånger så snabba ökning av kostnader för välfärd jämfört med tidigare år.

Ökningen i befolkningen beror främst på invandringen men också på ett totalt födelseöverskott i riket. Födelseöverskottet beror delvis på att de stora barnkullarna från slutet av 1980-talet och början av 1990-talet kommit upp i barnafödande ålder, men också på att relativt många av den invandrade befolkningen är i barnafödande ålder.

Utöver den snabba ökningen av barn och unga ökar kostnaderna för hälso- och sjukvården samt äldreomsorg med anledning av att den stora fyrtiotalistgenerationen blir allt mer märkbar inom dessa verksamheter. Detta skriver SKL i Ekonomirapporten som presenterades i maj 2017.

De närmaste åren kommer den kraftiga ökningen av antalet barn och äldre fortsätta, men ökningen kommer inte att mötas av en lika stor tillväxt i skatteunderlaget. Under förutsättning att verksamheterna fortsätter att utvecklas som hittills kommer det de närmsta åren uppstå ett stort gap mellan kommunernas intäkter och kostnader.

Dilemmat enligt SKL är att ökningen av personer i yrkesverksam ålder, alltså de personer som står för det mesta av skatteintäkterna, är betydligt blygsammare. Hela ökningen av antalet personer i yrkesverksam ålder beror på invandringen.

Enligt SKL:s prognos fortsätter gapet mellan kommunernas intäkter och kostnader under lång tid framöver. För kommunerna gäller det att hitta långsiktiga lösningar med hjälp av digitalisering och ändrade arbetssätt. Ökade behov kommer att behöva mötas av ny teknik och arbetsbesparande metoder.

Kommunerna står dessutom inför stora investeringar, både när det gäller förskolor och skolor, gruppboende och äldreboende. Dessutom planeras för ett stort antal bostäder av de kommunala bostadsbolagen. I kommunerna finns därutöver ett betydande behov av upprustning och underhåll av befintliga byggnader och anläggningar. Både SKL och Kommuninvest prognostiserar stora ökningar av kommunernas lånevolym. I takt med att räntorna höjs till mer normala nivåer kommer detta leda till ökade lånekostnader.

Vårpropositionen

Den 18 april presenterade regeringen en vårändringsbudget för 2017 (2016/17:99) samt 2017 års ekonomiska vårproposition (2016/17:100). Den ekonomiska vårpropositionen syftar till att ange politikens inriktning för perioden 2017–2020. Vårändringsbudgeten anger förändringar i årets budget. Nedan sammanfattas satsningarna för kommunerna 2017;

- Förstärkning av barn- och ungdomsvården med 150 miljoner.
- Ökade medel till grundskolor med låg andel elever som är behöriga till nationella program i gymnasieskolan, 500 miljoner.
- Förstärkning av gymnasieskolans introduktionsprogram, 150 miljoner
- Förstärkning av klimatklivet, 500 miljoner.

Ovanstående satsningar tillförs kommunerna för innevarande år men det framgår inte om satsningarna kommer att vara långsiktiga.

Från budgetåret 2017 och framåt har kommunsektorn tillförts 10 miljarder kronor i form av ”Välfärds miljarderna”. Pengarna fördelas delvis på samma sätt som det kommunalekonomiska utjämningsystemet och delvis med en fördelningsnyckel där hänsyn tas till antal asylsökande och antal nyanlända i respektive kommun.

Från början (2017) är andelen av pengarna som fördelas utifrån antalet asylsökande och antalet nyanlända större för Mönsterås kommun än den andel som fördelas utifrån utjämningsystemet. En successiv förändring av fördelningsmodellen sker för att från och med år 2021 helt utgå från den kommunalekonomiska utjämningsmodellen.

Fördelning av välfärds miljarderna, Mönsterås kommun (mnkr)	2017	2018	2019	2020
Fördelning, utjämningsystem	2,8	2,8	4,7	6,5
Fördelning, asylmottagande	18,3	16,2	13,1	7,9
Totalt	21,1	19,0	17,8	14,4

Tabell 2: Fördelning av välfärds miljarderna för Mönsterås kommun

Som tabell 2 visar innebär tillskottet för Mönsterås kommun 21,1 miljoner kronor för 2017. Beloppet sjunker för varje år med anledning av den successiva förändringen av fördelningsmodellen.

Tidigare beräkningar har visat ett prognostiserat tillskott på 21,1 miljoner kronor för Mönsterås kommun 2018. I mitten av maj 2017 presenterades en ny beräkning som visar på ett belopp som är 2,1 miljoner kronor lägre, det vill säga 19,0 miljoner kronor för 2018.

För 2019 är prognosen att tillskottet uppgår till 17,8 miljoner och för 2020 till 14,4 miljoner kronor. Dessa belopp är inräknade i planårens budgeterade skatteintäkter.

Skatteunderlag

Skatteintäkterna är kommunernas största inkomstkälla. Även små förändringar av skatteunderlaget får effekter på kommunens ekonomi. Den faktor som styr kommunernas skatteintäkter är skattekraftsutvecklingen i riket, vilket i sin tur till stor del påverkas av sysselsättningsutvecklingen (antalet arbetade timmar).

En procents förändring av skatteunderlaget i riket påverkar skatteintäkterna för Mönsterås kommun med ungefär 5 miljoner kronor per år.

Skattekraftsutvecklingen i Mönsterås kommun har kortsiktigt mindre betydelse för kommunen jämfört med utvecklingen i riket. Detta med anledning av att inkomstutjämningsystemet utjämnar skattekraften mellan kommunerna. Däremot är kommunens befolkningsutveckling viktig. En ökning av invånarantalet med 100 personer ger ökade skatteintäkter för Mönsterås kommun med ungefär 5,3 miljoner kronor per år.

Regeringen, Ekonomistyrningsverket samt SKL tar kontinuerligt fram prognoser för utvecklingen av skatteunderlaget. I tabell 3 presenteras de tre institutens april-prognoser avseende procentuell förändring jämfört med tidigare år för perioden 2016-2020.

Skatteunderlagsprognoser	2016	2017	2018	2019	2020
SKL	5,0	4,4	4,0	3,5	3,6
Regeringen	4,9	4,8	4,1	4,2	3,9
Ekonomistyrningsverket	5,4	4,6	3,8	3,8	3,8

Tabell 3: Skatteunderlagsprognoser, procentuell förändring

Regeringens prognos visar snabbare tillväxt av skatteunderlaget än SKL:s bedömningar. Detta beror på att regeringen prognostiserar större ökning av antalet arbetade timmar samt större löneökningar. Ekonomistyrningsverket tror också på en snabbare tillväxt än SKL, vilket beror på att Ekonomistyrningsverket utgår från en snabbare tillväxt av lönesumman.

Mönsterås kommuns budget 2018 med ekonomisk flerårsplan 2019-2020 utgår från SKL:s april-prognos för skatteunderlagets utveckling.

Tillväxten i SKL:s prognos ligger något högre för 2018 jämfört med den prognos som SKL gjorde i samband med budgetpropositionen 2016. Detta innebär att skatteunderlaget har ökat något i jämförelse med de förutsättningar som kommunen hade vid beslutet om ekonomisk flerårsplan 2018-2019 i samband med budget 2017.

Befolkningsutveckling

Kommunens befolkningsutveckling har direkt påverkan på kommunens verksamhet genom dess effekt på skatteintäkter och statsbidrag samt att demografiska förändringar påverkar behoven i de kommunala verksamheterna.

Beräkning av kommunens skatteintäkter görs med hjälp av SKL:s skatteunderlagsprognoser, som i sin tur baseras på befolkningssiffran i kommunen per den 1 november årligen.

Antalet invånare i Mönsterås kommun uppgick vid årsskiftet 2016/2017 till 13 395 personer, vilket innebär en ökning med 251 invånare under 2016. Vid beräkning av skatte- och statsbidragsintäkter används befolkningsuppgifterna per 1:e november året innan budgetåret som grund. Mönsterås kommun har ett strategiskt inriktningsmål att successivt öka befolkningen i kommunen.

Budget 2018 och flerårsplan 2019-2020 baseras på en högre befolkningsprognos än tidigare budget. Tabell 4 visar att prognosen har räknats upp med 100 invånare från och med 2018 och att denna prognos ligger fast under planåren 2019-2020.

Befolkningsprognos	2016	2017	2018	2019	2020
Befolkning per 31/12	13 395	-	-	-	-
Fastställt i skatteunderlag	13 107	13 237	-	-	-
Befolkningsprognos	13 150	13 150	13 250	13 250	13 250

Tabell 4: Befolkningsprognos, Mönsterås kommun

Under de första tre månaderna 2017 har befolkningsutvecklingen i Mönsterås kommun varit positiv med sex invånare. Det är fortsatt utrikes flyttningsnetto som är positivt medan inrikes flyttningsnetto samt födelsenettet är negativt. Under perioden januari-mars 2017 har det fötts 32 barn i kommunen medan 46 personer har avlidit.

Medelåldern i Mönsterås kommun är 44,4 år, vilket är något högre än medelåldern i Kalmar län 44,0 år och för riket 41,2 år.

Skattesats/utdebitering

Skattesatsen för Mönsterås kommun uppgår till 21,41 kronor och föreslås vara oförändrad under budget- och planperioden.

Jämfört med kommunerna i Kalmar län ligger Mönsterås kommun bland de kommunerna med lägst skattesats, vilket visas i tabell 5. Den genomsnittliga kommunalskatten i länet uppgår till 21,76 %.

Kommunalskatt 2017, Kalmar län			
Västervik	21,16	Högsby	21,71
Mönsterås	21,41	Kalmar	21,81
Mörbylånga	21,41	Hultsfred	21,91
Torsås	21,43	Oskarshamn	22,26
Borgholm	21,58	Nybro	22,33
Emmaboda	21,71	Vimmerby	22,36

Tabell 5: Kommunalskatt 2017, Kalmar län

Balanskrav

Enligt kommunallagen har varje kommun i Sverige ett balanskrav att förhålla sig till. Motivet till att riksdagen beslutat om ett balanskrav är för att förhindra en fortlöpande urgröpning av kommunernas ekonomi. Balanskravet innebär att intäkterna varje år ska överstiga kostnaderna. Eventuella negativa resultat ska återställas senast tre år efter bokslutsåret.

Mönsterås kommun har haft positiva resultat varje år sedan balanskravet infördes och har därmed inget balanskrav att återställa.

Resultatutjämningsreserv

Kommunfullmäktige i Mönsterås kommun fattade 2013 beslut om riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR). RUR kan användas för att utjämna intäkter och kostnader över en konjunkturcykel, vilket innebär en möjlighet att täcka underskott i samband med framtida lågkonjunkturer med överskott från tidigare år.

Enligt Mönsterås kommuns riktlinjer får den del av årets resultat som överstiger 2,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag reserveras till RUR. Det finns dock begränsningar i riktlinjerna gällande storleken på den totala avsättningen. Den får maximalt uppgå till 5 % av de senaste tre årens genomsnittliga nivå på skatteintäkter och

generella statsbidrag. Mönsterås kommun har avsatt totalt 33,9 miljoner kronor till RUR.

Lån och borgen

Kommunens investeringar finansieras främst via det utrymme som årets avskrivningar tillsammans med årets resultat medger. Om dessa medel understiger de budgeterade investeringarna måste övrig finansiering ske genom nyupplåning.

Låneskuld

Kommunens låneskuld vid utgången av 2016 uppgick till 15 miljoner kronor. Under inledningen av 2017 har låneskulden ökat med 15 miljoner kronor till 30 miljoner kronor. Ett lån som förföll till betalning i december omsattes i januari 2017, vilket är förklaringen till den tillfälligt lägre lånenivån.

För 2017 - 2020 är den planerade investerings- takten hög och därför beräknas låneskulden att öka.

För 2017 bedöms nyupplåningen till 75 miljoner kronor, vilket ger en total låneskuld på 90 miljoner kronor.

För 2018 bedöms nyupplåningen till 45 miljoner kronor, vilket ger en total låneskuld på 135 miljoner kronor.

För 2019 bedöms nyupplåningen till 20 miljoner kronor, vilket ger en total låneskuld på 155 miljoner kronor.

För 2020 bedöms nyupplåningen till 5 miljoner kronor, vilket ger en total låneskuld på 160 miljoner kronor.

Borgensåtaganden

Borgensåtaganden för de kommunala bolagen beslutas i budgetrapporten under december.

Målstyrning

I syfte att ge verksamheten förutsättningar att uppnå god ekonomisk hushållning har kommunfullmäktige beslutat om fyra finansiella mål samt övergripande verksamhetsmål och riktade verksamhetsmål. Samtliga mål följs upp i samband med delårsrapporter och årsbokslut.

Finansiella mål

Mönsterås kommun ska bedriva en sund och hållbar ekonomisk politik som inte belastar kommande generationer. För att uppnå detta ska resultatet ligga på en sådan nivå att kommunen klarar eventuell revidering av skatteunderlaget.

För att soliditet och likviditet skall hålla en god nivå läggs följande finansiella mål;

- Kostnaden för den löpande verksamheten bör inte överstiga 98 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det innebär att resultatet över en mandatperiod bör uppgå till 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Investeringarna för den skattefinansierade verksamheten skall ske utan nyupplåning över mandatperioden. Undantag är om investeringen är externt intäktsfinansierad.
- För den taxefinansierade verksamheten skall nyinvesteringarna finansieras via den av fullmäktige beslutade taxan och tidigare års fonderingar.
- Taxornas storlek ska vara i likhet med snittet i länet eller jämförbara kommuner. Vatten, avlopp och renhållning skall till 100 % finansieras av taxan.

Övergripande verksamhetsmål

Verksamheterna skall utövas på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. För att skapa en övergripande bild över detta mäts verksamheterna på olika sätt.

Enligt god ekonomisk hushållning skall verksamheterna ha mål som är tydliga och mätbara, visa på korta och långa perspektiv samt beakta nationella mål.

Målen ska verka för att ge bästa möjliga service till invånare och företag samt främja förutsättningarna för miljön och anställda. En

annan viktig faktor är att se till att ge bra förutsättningar för åren framöver. Verksamheterna skall därför, på ett mätbart sätt, redovisa vad som görs inom följande målformuleringar;

1. Attraktionskraft Mönsterås – regionens bästa kommun att vistas, verka och växa i

Under 2012-2013 arbetades en tillväxtstrategi fram och beslutades. Dokumentet innehåller mål för samtliga av kommunens verksamheter samt de kommunalägda bolagen.

Samtliga förvaltningar/nämnder och bolag ska redovisa vad som har gjorts för att uppnå de mål som beskrivs i tillväxtstrategin.

Delområden som tas upp i tillväxtstrategin är:

- Fler i Mönsterås
 - Kommunikation och infrastruktur
 - Hållbar planering och attraktivt boende
 - Kulturplan
 - Föreningsliv och det civila samhället
 - Jämställdhet
 - Natur och turism
 - Service och bemötande
 - Näringslivsklimat
 - Entreprenörskap och nyföretagande
 - Handelsutveckling
 - Offentlig service
 - Barn och ungdomar
 - Mångfald – integration
2. Kommunens frisktal skall vara över 95,0 procent genom ett starkt hälsofrämjande arbete under mandatperioden.
 3. Verksamheterna skall drivas inom tilldelad budgetram och i enlighet med de politiskt prioriterade målen.
 4. Andelen av kommunens invånare (18-80 år) som bedömer sitt hälsotillstånd som bra ska öka till 70 procent fram till 2019.
 5. Mönsterås kommun och dess bolag ska verka som en enhet och visa på en helhetssyn. Samarbetet mellan samtliga nämnder/förvaltningar och styrelser ska utvecklas och vara aktivt i syfte att gynna den enskilde individen.

6. Kommunens företagsklimat skall vara bäst i länet och bland de 30 bästa i landet i Svenskt Näringslivs årliga undersökning. Inom områdena politikerna och tjänstemäns syn på företagande, företagarnas sammanfattande omdöme, service till företag, konkurrens med företag samt tillämpning av lagar och regler ska Mönsterås kommun ligga tio-i-topp.

Riktade övergripande verksamhetsmål

För att förstärka de största verksamheterna inom kommunen riktas övergripande verksamhetsmål till verksamheterna för vård, skola och omsorg.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) arbetar med öppna jämförelser. Mätningarna syftar till att lättare kunna göra jämförelser mellan kommuner och dess verksamheter med målet att ständigt förbättra verksamheten genom att framhålla goda exempel.

De riktade övergripande verksamhetsmålen för Barn- och utbildningsnämnden och Socialnämnden gäller för 2017 och kommer att ses över och eventuellt revideras inför 2018.

Barn- och utbildningsnämnden

I Barn- och utbildningsnämndens styrning av verksamheten ska följande fyra mål vara i huvudfokus:

- Varje elev i årskurs tre och sex ska bedömas nå kunskapskraven i alla ämnen.
- Varje elev i årskurs nio ska uppnå ett meritvärde på i snitt 210 poäng.
- Varje elev som lämnar grundskolan ska vara behöriga att söka ett nationellt gymnasieprogram.
- Varje elev på gymnasieskolan ska ta gymnasieexamen inom 3 år.

Följande mål ska stödja arbetet mot förbättrade kunskapsresultat:

- Alla i våra verksamheter ska uppleva att de är trygga och att de trivs.
- Alla i våra verksamheter ska uppleva att de har inflytande över verksamheten.

- Alla i våra verksamheter ska uppleva att de får tillräckligt med stöd för att klara skolarbetet/utvecklas så långt det är möjligt.
- Alla som berörs av någon av våra verksamheter ska uppleva att den håller hög kvalitet.

Alla enheter/verksamheter bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete med egna prioriterade utvecklingsområden:

- Alla verksamheter ska sätta upp minst ett eget mål.

Socialnämnden

Socialnämndens verksamhetsmål har tagits fram med underlag från resultaten av genomförda verksamhetsuppföljningar. Verksamhetsmålen syftar till att höja kvaliteten för de personer som behöver stöd inom ramen för socialförvaltningens verksamhetsområde.

Målarbetet är planerat på lång sikt för att de ska bli ordentligt förankrade i hela verksamheten och sträcker sig därför över flera år.

- Att utveckla planeringen av insatser så att kontinuiteten för den enskilde optimeras.
- Att genomförandeplanen får en central funktion, systematiskt följs upp och revideras. Genomförandeplanen ska fokusera på hur en insats ska genomföras och ska ske med hög delaktighet så att den enskilde ges inflytande över de beviljade insatserna.
- Att undersöka hur man kan öka känslan av trygghet och delaktighet för den enskilde och väga in detta i utförandet. Grunden är en rättsäker handläggning i hela socialförvaltningens process.
- Att allt arbete ska genomsyras av ett professionellt förhållningsätt och ett gott bemötande.

Uppdrag

Uppdragen är dels övergripande som avser samtliga nämnder, förvaltningar och bolag och dels riktade till specifika nämnder. Redovisning av uppdragen sker i samband med delårsrapporterna per april och augusti samt i årsredovisningen.

Övergripande uppdrag

Varje nämnd, styrelse och förvaltning har i uppdrag att arbeta med verksamhetsutveckling för att alla delar i verksamheten ska bedrivas så effektivt som möjligt utifrån medborgarnas behov. Befintliga verksamheters arbetsätt ska granskas och utvärderas för att skapa utrymme för nya behov och nya verksamheter. Redovisningen ska även innehålla bland annat investeringar som ger bättre förutsättningar och effektivare arbetsätt för personal och invånare.

Nämnder och förvaltningar ska redovisa förslag till åtgärder som främjar friskalet och leder till att frisknärvaron ökar.

Inom kommunens olika verksamhetsområden pågår ett aktivt kvalitetsarbete med syfte att utveckla den kommunala servicen och dess kvalitet. Samtliga nämnder och förvaltningar ska aktivt verka för att öka 24-timmars-tjänsterna på hemsidan.

Nämnder och förvaltningar ska årligen lämna förslag på justering av taxor och avgifter till den rådande kostnadsutvecklingen i omvärlden samt i förhållande till den verksamhetsutveckling som är kopplat till taxan.

Mönsterås kommun har under de senaste åren haft en förhållandevis bra befolkningsutveckling. En stor del av befolkningsökningen beror på inflyttning från utlandet. Mot den bakgrunden är det angeläget att den kommunala organisationen på alla nivåer arbetar aktivt med integration, etablering och boendefrågor. Nämnder, förvaltningar samt bolag ska redovisa sitt integrationsarbete.

För att säkerställa en fortsatt god utveckling av Mönsterås kommun är det angeläget att kommunens verksamheter deltar i olika jämförelser med andra kommuner. Resultaten skall sedan användas för att utveckla och förbättra verksamheten.

Riktade uppdrag

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen får i uppdrag att initiera och styra en genomlysning av hela kommunens ekonomi. Samtliga förvaltningar ska delta i arbetet och syftet är att identifiera effektiviseringsåtgärder på minst 10 miljoner kronor från helåret 2019. Åtgärdsförslagen skall ha 50 % genomslag redan under 2018, det vill säga 5 miljoner kronor.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att undersöka möjligheterna och utarbeta planer för företags-etableringar där man nyttjar möjliga synergi-effekter med Södras anläggningar i Mönsterås.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda och komma med förslag på hur handeln i Mönsterås kommun kan stärkas.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att undersöka möjligheterna till samarbete och samordning av IT-avdelning och IT-system med närliggande kommuner eller andra aktörer.

Mönsterås kommun har med sin kust och kanske framför allt med sina åar, Emån och Alsterån, goda förutsättningar för fisketurism. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samarbete med andra aktörer t.ex. föreningar, företag eller Vattendragsföreningar, utreda möjligheterna för att utveckla fisketurismen.

Det är viktigt att Mönsterås kommun säkerställer sin vattenförsörjning även under extrema torkperioder. Den vattenledning som byggs mellan Mönsterås och Timmernabben och som knyter ihop systemen i de norra och södra kommundelarna är en viktig del. För att ytterligare höja säkerheten i vattenförsörjningen får kommunstyrelsen i uppdrag att projektera en lösning för att använda Försjön som buffertlager för dricksvatten.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda, och om så befinner lämpligt, utarbeta digitaliseringsmål för kommunens verksamhet.

Socialnämnden

Socialnämnden får tillsammans med kommunens IT-avdelning i uppdrag att samordna IT-arbetet.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden får tillsammans med kommunens IT-avdelning i uppdrag att samordna IT-arbetet.

Barn- och utbildningsnämnden och Kulturnämnden

Barn- och utbildningsnämnden och Kulturnämnden får i uppdrag att samverka med kulturföreningarna för att uppfylla kulturplanens mål när det gäller barn- och ungdomsaktiviteter.

Budgetförutsättningar

Som underlag till budget 2018 har 2017 års budget använts. Nämndernas anslag i budget 2018 anges i 2016-års lönenivå. Budget för löneökningar tilldelas respektive nämnd efter att lönerevisionen är klar.

Övergripande

Ramjusteringar har gjorts i budget i form av utökningar till nämndernas verksamheter på totalt 13 miljoner kronor. Utökningarna har fördelats mellan Barn- och utbildningsnämnden, Socialnämnden samt Teknisk förvaltning och förklaras ytterligare på kommande sida under respektive nämnds rubrik.

I budget för 2018 ligger ett effektiviseringskrav på 5 miljoner kronor. Motsvarande krav för 2019-2020 uppgår till 10 miljoner kronor. Kopplat till effektiviseringskravet ligger ett uppdrag till Kommunstyrelsen att göra en genomlysning av kommunens ekonomi och identifiera effektiviseringsåtgärder på minst 10 miljoner kronor från helåret 2019. Åtgärdsförslagen skall ha 50 % genomslag redan under 2018, det vill säga 5 miljoner kronor.

Skatteunderlagsberäkningen som bygger på SKL:s beräkningar efter vårpropositionen 2017 styr nivån på budgetramen som kan fördelas till förvaltningarna. Skatteunderlaget innebär en uppräknig av budgeterade skatteintäkter och statsbidrag med 12,6 miljoner kronor för 2018 jämfört med antagen budget 2017. Motsvarande siffror för 2019 och 2020 är 10,9 miljoner respektive 10,1 miljoner kronor.

Budgeten är baserad på en befolkningsprognos på 13 250 invånare i Mönsterås kommun, för budgetåret 2018 liksom för planåren 2019-2020. Befolkningsprognosen har höjts med 100 invånare jämfört med budget 2017.

I budget 2018 med ekonomisk flerårsplan 2019-2020 har inte någon justering gjorts med hänsyn till inflation/deflation.

Verksamhetens nettokostnader

Kommunens förvaltningar har ett hårt tryck till följd av den stora invandringen. Hur situationen kommer att se ut 2018 och framåt är osäkert. Den offentliga sektorn har tilldelats

extra resurser för att kunna klara den ökade efterfrågan. Försättningsvis gäller dock för kommunen att vara vaksam och anpassa verksamheterna för både ökning och minskning efter rådande situation.

Budgeten för löneökningar är placerade centralt. I samband med att respektive års lönerevision är avslutad kompenseras nämnderna från de centralt budgeterade medlen. Löneökningsmedlen används för kompensation inom de löneavtal som lönerevisionen avser. Enskilda löneförändringar till följd av nyrekryteringar etc. kompenseras inte.

Nämnderna kompenseras inte för kostnadsförändringar med anledning av inflation/deflation. Däremot ska nämnderna bedöma kostnadsutvecklingen för olika typer av kostnader och beakta detta i sina detaljbudgetar.

De medel som tilldelas nämnderna i samband med budget 2018 har prioriterats utifrån de förutsättningar som erhållits från bland annat vårpropositionen. Om budgetpropositionen, hösten 2017, innehåller riktade satsningar inom något område som budgetberedningen riktat medel till innan budgetpropositionen varit känd kan dessa satsningar förändras under hösten.

Lönekostnader

Löneutvecklingen är en betydande faktor för kommunens ekonomi. En procents löneökning innebär en ökad kostnad med ungefär 5,0 miljoner kronor per år. Löneökningsmedel för 2018-2020 har beräknats utifrån SKL:s prognos över vad lönerevisionerna beräknas att medföra.

SKL har presenterat förslag på höjning av arbetsgivaravgifterna från och med 2018. Anledningen till den preliminära höjningen är ökade kostnader för avtalspensioner. De ökade kostnader beror dels på att fler anställda har löner över 7,5 basbelopp och därmed omfattas av de större avsättningarna och dels med anledning av att pensionskostnaderna varit nedtryckta på grund av den låga inflationen och att pensionsunderlaget beräknas öka när inflationen återgår till mer normala nivåer. För

2018 innebär detta en ökad kostnad för Mönsterås kommun på 4,0 miljoner kronor.

Avskrivningar

Budgeterade avskrivningar beräknas på förutsättningarna att budgeterade investeringar genomförs och håller budget. Avskrivningsbeloppet beräknas från halvåret om det inte finns kända tider för när kostnaden uppstår. Nämnderna kompenseras för ökade/ minskade avskrivningskostnader. För att möta den stora investeringsbudgeten har beräknade kostnader för framtida avskrivningar räknats upp med 1,5 miljoner kronor från 2018 och framåt.

Utökning av verksamheternas ramar

Teknisk förvaltning

Teknisk förvaltning får en ramökning med 0,5 miljoner kronor. Med anledning av att vissa asfalteringsarbeten redovisas som investering frigörs ytterligare 1,0 miljon kronor i förvaltningens driftsbudget.

Ramökningen tillförs för ökade behov inom bland annat städ-, kost- och fastighetsverksamheterna som uppstår med anledning av utökade driftskostnader (exkl. hyror) kopplat till att andra verksamheter inom kommunen ökar i omfattning.

Teknisk förvaltning ramökning ska också täcka ökat behov inom planverksamheten, energirådgivning, ökade kostnader för livsmedel samt minskade intäkter för tomträtsarrenden med anledning av att ett flertal tomträtt har sålts.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden tilldelas en ramökning på 3,5 miljoner kronor. För 2016 och 2017 har nämnden tillförts totalt 9,5 miljoner kronor för ökade interkommunala kostnaderna samt kostnader för ökade barnkullar.

Med anledning av det stora flyktingmottagandet i kommunen ökar behovet ytterligare inom framför allt barnomsorg, grundskola och SFI. Behov av nya förskoleavdelningar, viss compensation inom det interna resursfördelningssystemet samt utökning av SFI-verksamheten ska täckas av ramökningen.

Socialnämnden

Socialnämnden tillförs 9,0 miljoner kronor för de ökade behov som framställts till budgetberedningen. För 2016 och 2017 har nämnden tillförts totalt 13,5 miljoner kronor för ökade behov och kostnader.

Nämnden ser utökade behov inom ett flertal verksamheter, både med anledning av fler ärenden, men också tyngre och mer omfattande ärenden. I syfte att minska sjukskrivningarna samt för att följa kommunens chefpolicy behöver ytterligare tre enhetschefer anställas.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd ökar med anledning av att fler nyanlända som inte kommit in på arbetsmarknaden inte längre är berättigade etableringsersättning från Arbetsförmedlingen.

En annan osäkerhetsfaktor är kostnaderna för personlig assistans med anledning av Försäkringskassans förändrade bedömningar.

Driftbudget 2018

Budget 2018, med justeringar

I tabellen nedan redovisas de justeringar som har gjorts i budget 2018 jämfört med plan 2018, utifrån antagen budget 2017 med ekonomisk flerårsplan 2018-2019 som antogs av Kommunfullmäktige i december 2016. Tabellen nedan är en sammanfattning av de finansiella förutsättningar, ramjusteringar och effektiviseringskrav som har presenterats i text och tabeller tidigare i dokumentet.

Budget 2018 (mnkr)	Plan 2018	Ram- förändr.	Befolkning +100 inv.	Budget 2018
Kommunledning	16,29	0,00		16,29
Kommunledningskontor	47,74	0,00		47,74
Teknisk förvaltning	118,31	0,50		118,81
Byggnadsnämnd	-0,37	0,00		-0,37
Kommunala bolag	2,41	0,00		2,41
Föreningsnämnd	3,04	0,00		3,04
Kulturnämnd	7,26	0,00		7,26
Miljönämnd	4,02	0,00		4,02
Barn- och utbildningsnämnd	251,12	3,50		254,62
Socialnämnd	266,02	9,00		275,02
Övriga nämnder	2,06	0,00		2,06
Nämnderna totalt	717,90	13,00		730,90
Finans	42,37			42,37
Förändring arbetsgivaravgifter	0,00			4,00
Förändring avskrivningar	0,00	1,50		1,50
Skatteintäkter och statsbidrag	-739,29	-12,61	-5,31	-757,21
Välfärdsmiljarderna - per invånare	-2,80	0,01		-2,79
Välfärdsmiljarderna - per asylsökande	-18,33	2,15		-16,18
Effektiviseringskrav	0,00			-5,00
Resultat	0,15			2,40

Justeringarna innebär ett budgeterat resultat för 2018 på 2,40 miljoner kronor att jämföra med tidigare budgeterat resultat på 0,15 miljoner kronor.

Budget 2018 med ekonomisk flerårsplan 2019 och 2020

Budgeterat resultat för 2018 uppgår till 2,40 miljoner kronor. För 2019 budgeteras ett resultat på knappt 5,0 miljoner kronor och för 2020 ett resultat som uppgår till 2,69 miljoner kronor.

Budget 2018, plan 2019-2020 (mnkr)	<i>Budget</i>	<i>Plan</i>	<i>Plan</i>
	2018	2019	2020
Kommunledning	16,29	16,29	16,29
Kommunledningskontor	47,74	45,31	45,31
Teknisk förvaltning	118,81	120,90	120,90
Byggnadsnämnd	-0,37	-0,37	-0,37
Kommunala bolag	2,41	2,41	2,41
Föreningsnämnd	3,04	3,06	3,06
Kulturnämnd	7,26	7,25	7,25
Miljönämnd	4,02	4,02	4,02
Barn- och utbildningsnämnd	254,62	254,29	254,29
Socialnämnd	275,02	274,83	274,83
Övriga nämnder	2,06	2,06	2,06
Nämnderna totalt	730,90	730,04	730,04
Finans	42,37	59,55	74,55
Förändring arbetsgivaravgifter	4,00	4,10	4,20
Förändring avskrivningar	1,50	1,50	1,50
Skatteintäkter och statsbidrag	-757,21	-772,41	-788,59
Välfärdsmiljarderna - per invånare	-2,79	-4,67	-6,51
Välfärdsmiljarderna - per asylsökande	-16,18	-13,10	-7,88
Effektiviseringskrav	-5,00	-10,00	-10,00
Resultat	2,40	4,99	2,69
Andel av skatteintäkter o bidrag	0,31%	0,63%	0,33%

Resultatmål

De budgeterade resultaten för de enskilda åren räcker inte för att uppfylla målet om att resultatet bör uppgå till 2,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Målet gäller dock per mandatperiod.

Resultaten för 2015 och 2016 uppgår sammanlagt till 6,6 % av skatteintäkter och generella statsbidrag medan budget 2017 visar ett överskott på 5,9 miljoner kronor. Under förutsättning att budget 2017 och 2018 uppnås kommer resultatmålet att uppnås för mandatperioden 2015-2018.

Planåren 2019-2020 avser nästkommande mandatperiod och i budgetarbetet inför dessa år behöver resultatnivåerna höjas betydligt. Detta för att skapa förutsättningar att uppnå resultatmålen för den kommande mandatperioden.

Investeringsbudget

Mönsterås kommun står inför stora investeringar de kommande åren, både när det gäller fiberutbyggnad, VA-utbyggnad och sanering av VA-ledningar, nya förskoleavdelningar, ny- och ombyggnationer, gator samt gång- och cykelvägar.

Den totala investeringsbudgeten för 2018 uppgår till 97 miljoner kronor, varav 27 miljoner avser taxefinansierad verksamhet. För 2019 och 2020 uppgår investeringsbudgeten till 74 miljoner respektive 59 miljoner kronor.

Mönsterås stadsnät

För att knyta samtliga tätorter och resterande bostadsområden budgeteras 30 miljoner kronor för budget- och planperioden. Efter 2017 beräknas det stora arbetet med att knyta ihop tätorterna vara klart och under budget- och planperioden sker kompletteringar för att nå kringliggande områden. Planen uppdateras via kommunens hemsida.

IT-infrastruktur

Arbetet med att modernisera kommunens IT-infrastruktur och bygga ut nätet till samtliga verksamhetslokaler påbörjades under 2015. Stora delar av grunden i arbetet är klart men behoven ökar ständigt och teknikutvecklingen är en bas för verksamheterna. En viktig del i arbetet är att få modern teknik till skolan men också att möta önskemålen från boenden i kommunens äldreomsorg.

Vatten och Avlopp

Vattenverk: För att säkra en ökad produktionskapacitet vid Sandbäckshults vattenverk budgeteras 4,0 miljoner kronor. I planen ligger renovering av vattentornen i Blomstermåla och Fliseryd med 4,0 miljoner kronor.

Avloppsverk: Komplettering/utbyte av tuberna från Gäddenäs och Nynäs med en beräknad kostnad på 6,0 miljoner kronor och reservkraftverk på Gäddenäs med 500 000 kronor.

Sanering och dagvatten: Projektet prioriteras utifrån VA-planen som uppgår till totalt 21,5 miljoner kronor.

VA-projektet mellan Mönsterås och Timmernabben är kostnadsberäknat till 12,0 miljoner kronor.

Vattenmätare: Utbyte till ultraljudsmätare pågår och avslutas år 2018. Utbytet beräknas kosta ytterligare 1,0 miljoner kronor.

VA-utbyggnad på landsbygden fortsätter med Ramsås, Skälleryd och en första etapp på Nydala. Dessa projekt har en beräknad kostnad på 13,5 miljoner kronor.

Renhållning

För omställning till insamling av matavfall budgeteras 2,0 miljoner kronor. För en ny sopbil med kran som även kan hantera moloker avsätts 3,0 miljoner kronor. Under planperioden planeras även stängsling, väg- och anläggningsarbeten samt dag- och lakvattenhantering vid Mörkeskog som uppgår till 6,0 miljoner kronor.

Lokalförsörjningen

Skolfastigheter: Ventilationsåtgärder på Ljungnässkolan och Krungårdsskolan beräknas till 6,0 miljoner kronor samt 3,0 miljoner kronor till allmänna åtgärder.

Skolgårdar: Upprustning av skolgårdar 2,3 miljoner kronor.

Äldreboende: Budgetbeloppet ökas till 3,0 miljoner kronor.

Övriga fastigheter omfattar administrationsbyggnader, bibliotek, föreningshus etc.

Miljö- och energiåtgärder, totalt 6,0 miljoner kronor. I planen finns bland annat påbörjande av seriebyte avseende gatubelysning.

Köksombyggnader: Torshagas kök beräknas till 2,4 miljoner kronor.

Säkerhetshöjande åtgärder: Brandlarm, reservkraft, åtgärder i datahallar 1,2 miljoner kronor. Flera av åtgärderna medfinansieras till hälften av MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap).

Tillgänglighetsarbeten för funktionshindrade, beräknas till 0,6 miljoner kronor och takarbeten till 2,6 miljoner kronor.

Ombyggnad av Allégården avser ny familjecentral och kontor för social-

förvaltningen. Projektet påbörjas 2017 och 2018 finns 12,0 miljoner kronor.

Köksombyggnader avser Nytt kök vid Åshaga och ombyggnad av Torshaga, 18,0 miljoner kronor.

Solhemsprojektet fortgår. Inga medel finns avsatta i investeringsbudgeten vilket beror på att byggnation av äldreboendet samt förskoleavdelningarna i första hand ska byggas av extern byggare.

Mark

Exploateringsområden: Avser byggnationen av Östra Oknebäcksområdet med 35 villatomter till en total kostnad av 7,5 miljoner kronor.

Intäkter från markförsäljningar är beräknade till 9,5 miljoner kronor.

Räddningstjänst

Räddningsfordon: Lastväxlarfordon och övriga fordon, 1,7 miljoner kronor.

Räddningsmateriel och skyddsutrustning är budgeterade till 2,0 miljoner kronor.

Gata/Park

Friluftsanläggningar, parker mm: Här ingår bland annat en stor satsning på kommunens lekplatser med 4,9 miljoner kronor.

Projekt i Blomstermåla är budgeterat med 3,0 miljoner kronor år 2019, där en del ska gå till centrumförnyelse.

Ombyggnad av gator: Totalt 8,0 miljoner kronor är budgeterade, där bland annat Åsevadsgatan, Ankargränd och Storgatan ingår.

Ombyggnad GC-vägar: Det största projektet är Mönsterås-Timmernabben med 8,0 miljoner kronor, som utgör 50 procent av beräknad kostnad. Trafikverket bekostar resterande 50 procent, men Mönsterås kommun kommer att förskottera projektet.

Gatubelysning: Komplettering med gatubelysning utmed viktiga cykelvägar och seriebyten beräknas till 4,9 miljoner kronor.

Tillgänglighet: Drygt 1,3 miljoner kronor är budgeterade för åtgärder i det offentliga gaturummet.

Investeringsbudget 2018 – 2020

Skattefinansierad verksamhet (kr)		Budget	Budget	Budget
Förvaltning/Avdelning	Investering	2018	2019	2020
Ekonomiavdelning	Ekonomisystem	1 000 000	100 000	100 000
Kansliavdelning	Ärende och diariehanteringssystem	100 000	100 000	100 000
Totalt Ekonomi/Kansli		1 100 000	200 000	200 000
IT-avdelning	IT-infrastruktur	5 000 000	2 000 000	2 000 000
	Servrar	300 000	300 000	300 000
	Fastighetsnät data	500 000	500 000	500 000
	Investering datorer/nät BUN	3 500 000	3 500 000	3 500 000
Totalt IT-avdelning		9 300 000	6 300 000	6 300 000
Totalt Kommunledningskontor		10 400 000	6 500 000	6 500 000
Gemensamt	Inventarier	100 000	100 000	100 000
Totalt Gemensamt		100 000	100 000	100 000
Kost/Städ	Måltidverksamhet	150 000	150 000	150 000
	Städmaskiner	150 000	150 000	150 000
Totalt Kost/Städ		300 000	300 000	300 000
Lokalförsörjning	Äldreboende	1 000 000	1 000 000	1 000 000
	Skolfastigheter: Fritidslokaler mm	1 000 000	1 000 000	1 000 000
	Ljungnässskolan	0	4 000 000	0
	Skolgårdar	700 000	800 000	800 000
	Övriga fastigheter	600 000	600 000	600 000
	Miljö- och energiåtgärder	2 000 000	2 000 000	2 000 000
	Måltider	800 000	800 000	500 000
	Rivning byggnader	300 000	0	1 000 000
	Säkerhetshöjande åtgärder	600 000	300 000	300 000
	Tillgänglighet	200 000	200 000	200 000
	Tak	600 000	1 000 000	1 000 000
	Familjecentral /kontorslokaler SOC	12 000 000	0	0
	Åshaga kök	6 000 000	0	0
	Torshaga kök	0	5 000 000	0
	Ljunnässkolans kök/varumottagning	0	1 000 000	0
	Paviljong Ljungnäs	0	1 100 000	0
	Paviljong Mölstad	0	0	800 000
	Ventilation Krungårdsskolan	2 000 000	0	0
	Backventiler	400 000	0	0
Totalt Lokalförsörjning		28 200 000	18 800 000	9 200 000
Mark	Industrimark	100 000	100 000	0
	Bostadsmark	100 000	100 000	0
	Försäljning tomter Oknö	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
	Exploateringsområden	-1 500 000	-1 000 000	-1 000 000
	Exploateringsområden	5 000 000	2 500 000	2 000 000
	Exploatering Solhem	1 500 000	0	0
Totalt Mark		3 200 000	-300 000	-1 000 000
Räddningstjänst	Räddningsmaterial	500 000	450 000	375 000
	Skyddsutrustning	600 000	0	0
	Räddningsfordon	200 000	700 000	800 000
Totalt Räddningstjänst		1 300 000	1 150 000	1 175 000
Gata/Park	Friluftsanl. parker och lekplatser mm	1 500 000	1 700 000	1 700 000
	Ombyggnad gator o vägar	3 000 000	3 000 000	3 000 000
	Skytning "Välkommen"	500 000	0	0
	Miljöprojekt våtmarker	250 000	250 000	250 000
	Ombyggnad GC-vägar	4 000 000	0	0
	Oknöströmsbron	1 500 000	0	0
	Gatubelysning	2 000 000	2 000 000	2 000 000
	Fordon (miljöfordon, gräsklippare)	800 000	0	0
	Blomstermålaprojekt	0	3 000 000	0
	Ortsanalys Ålem	0	1 000 000	1 000 000
	Asfaltering	1 000 000	1 000 000	1 000 000
	Trafikstrategi, trygghetsåtgärder	300 000	300 000	300 000
	Tillgänglighet	300 000	500 000	500 000
Totalt Gata/Park		15 150 000	12 750 000	9 750 000
Totalt Tekniskt kontor		48 250 000	32 800 000	19 525 000

Skattefinansierad verksamhet (kr)		<i>Budget</i>	<i>Budget</i>	<i>Budget</i>
Förvaltning/Avdelning	Investering	2018	2019	2020
Gemensamt Förmätnad	Ej fördelade resurser	100 000	100 000	100 000
Totalt Gemensam nämnd		100 000	100 000	100 000
Idrottsanläggningar	Ej fördelade resurser	200 000	200 000	200 000
Totalt Idrottsanläggningar		200 000	200 000	200 000
Totalt Föreningsnämnd		300 000	300 000	300 000
Bibliotek	Konstnärlig utsmyckning	55 000	55 000	55 000
Totalt Bibliotek		55 000	55 000	55 000
Totalt Kulturnämnd		55 000	55 000	55 000
BUN inventarier	Ej fördelade resurser	500 000	500 000	500 000
Totalt Gemensam administration		500 000	500 000	500 000
Totalt Barn- och utbildningsnämnd		500 000	500 000	500 000
Soc inventarier	Ej fördelade resurser	725 000	725 000	725 000
Totalt Förvaltningsövergripande		725 000	725 000	725 000
Totalt Socialnämnd		725 000	725 000	725 000
Investeringsbudget Skattefinansierat		60 230 000	40 880 000	27 605 000

Taxefinansierad verksamhet (kr)		<i>Budget</i>	<i>Budget</i>	<i>Budget</i>
Förvaltning/Avdelning	Investering	2018	2019	2020
Kommunedningskontor				
Stadsnät	Publikt nät	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Totalt Stadsnät		10 000 000	10 000 000	10 000 000
Totalt Kommunledningskontor		10 000 000	10 000 000	10 000 000
Teknisk förvaltning				
Vatten- och avlopp	Vattenverk, komplettering	2 000 000	3 000 000	2 000 000
	Avloppsverk, komplettering	2 500 000	3 000 000	500 000
	Pumpstationer, ombyggnader	500 000	700 000	1 000 000
	Vatten- o avloppsledning sanering	3 500 000	6 500 000	10 000 000
	VA-ledning Mönsterås-Timmernabben	9 000 000	0	0
	Dagvattenledningar	500 000	500 000	500 000
	Vattenmätare	1 000 000	0	0
	Ramsås	1 200 000	0	0
	Nydala, etapp 1	0	0	5 200 000
	Skälleryd	2 000 000	5 000 000	0
Totalt Vatten- och avlopp		22 200 000	18 700 000	19 200 000
Avfall	Avfallsanläggning Mörkeskog	1 000 000	2 000 000	1 000 000
	Renhållningsfordon vågutrustning	3 000 000	500 000	0
	Containers och kärl	300 000	300 000	500 000
	Dagvattenhantering	0	1 000 000	0
	Lakvattenhantering	0	1 000 000	1 000 000
Totalt Avfall		4 300 000	4 800 000	2 500 000
Totalt Tekniskt kontor		26 500 000	23 500 000	21 700 000
Summa taxefinansierad verksamhet		36 500 000	33 500 000	31 700 000

Sammanställning	2018	2019	2020
Summa skattefinansierad verksamhet	60 230 000	40 880 000	27 605 000
Summa taxefinansierad verksamhet	36 500 000	33 500 000	31 700 000
Total investeringsbudget	96 730 000	74 380 000	59 305 000